

CHEMCYCLE proiektuak birziklatze kimikoko teknologia berriak ikertzen ditu hondakin plastiko konplexuak balorizatzeko

- **Proiektu horren bidez, gaur egun zabortegira eramaten diren 285.000 tona hondakin plastiko baloriza litezke urtean**
- **Plastics Europek dioenez, birziklatze kimikoaren merkatua 2030ean 3 milioi tona izateraino haz daiteke**
- **CHEMCYCLEk Eusko Jaurlaritzaren ekimenez egiten den HAZITEK 2025 programaren laguntza finantzarioa du**

Bilbo, 2026ko urtarrilaren 22(a). CHEMCYCLE I+G industrialeko proiektu estrategiko bat da, birziklatze kimikoko teknologia aurreratuen garapena ardatz duena, berreskuratzeko zailak diren hondakin plastikoak tratatze aldera. CHEMCYCLEren helburua da plastiko horiek balio erantsi handiko bigarren mailako lehengai berri bihurtzea —hala nola pirolisi-olio, monomero eta poliol birziklatuak—, Euskadiko funtsezko industria-kateetan berriro sartu ahal izateko (petrokimikan, eraikuntzan, automobilgintzan eta papergintzan, besteak beste).

CHEMCYCLE proiektuaren helburua da balio handiko baliabide bihurtzea erabiltzen ez diren ibilgailuetatik edo ibilgailu hondakinetatik, aparatu elektriko eta elektronikoetatik, ehunetatik, hondakin-paperetik, kautxutik eta hiri- eta industria-jatorriko plastikoetatik datozen hondakinak. Gaur egun zabortegietan amaitzen duten edo balorizazio energetikorako erabiltzen diren gai horiek Plastic2Plastic eta Plastic2Chemicals kontzeptuetan oinarritutako birziklatze kimikoko prozesuen bidez tratatuko dira, eta, hala, balorizazioa sustatuko da.

Birziklatze kimikoko teknologia aurreratuen eskaera gero eta handiagoari erantzuten dio proiektu honek. Teknologia horiek, bestalde, hondakin konplexu gehiagoren tratamendu selektiboa, sailkapen eraginkor eta automatizatua eta prozesu kimikoen errendimendu handiagoa bermatu behar dituzte.

Gaur egun, hondakin konplexu gehienak (adibidez, ehungintzako eta automobilgintzako hondakinak) zabortegietara edo errausketara bideratzen dira, eta horrek esan nahi du industriako balio-katera itzul daitezkeen baliabide asko galtzen direla. Proiektu horren bidez, gaur egun zabortegira eramaten diren 285.000 tona hondakin plastiko baloriza litezke urtean, eta atmosferara urtean 140.000 tona CO₂ isurtzea saihestuko litzateke.

Produktu horiek birziklatuz, Euskal Autonomia Erkidegoak lehengai birjinekiko mendekotasun txikiagoa izango luke, eta ekonomia autonomoagoa eta jasangarriagoa bultzatuko litzateke.

Ikuspuntu teknikoari dagokionez, proiektuan gai hau ikertuko da, besteak beste: plastikoak sailkatzean ikusmen hiperespektrala (HSI), Raman espektroskopia eta laserrez eragindako plasma-espektroskopia (LIBS) erabiltzea, ikasketa automatikoko algoritmo aurreratuekin batera, birziklapen kimikora bideratutako hondakinen aurretratamendua optimizatzeko. Hala, hobeto identifikatuko dira denbora errealean interesatzen diren polimeroak, eta eraginkortasun eta jasangarritasun handiagoz birziklatuko dira.

Birziklatze mekanikoarekin, zeinak ez baitu nabarmen aldatzen tratatutako materialaren egitura kimikoa, plastikoa degradatu daiteke, eta, ondorioz, plastiko hori birzikla daitekeen aldi-kopurua mugatu daiteke. Birziklatze kimikoan, aldiz, egitura aldatzen da, eta berriro lehengai gisa erabil daitezkeen substantzia bihurtzen dira hondakinak, plastikoak edo beste produktu batzuk fabrikatzeko. Gainera, plastiko birjinen antzeko propietateak dituen plastiko birziklatua ekoizteko aukera ematen du.

Teknologia berritzaileen behar gero eta handiagoa

2023an, Europak 54 milioi tona plastiko ekoitzi zituen, eta haietatik % 0,2 baino ez ziren kontsumo osteko birziklatze kimikotik etorri. Euskadin, % 63ko birziklatze- eta balorizazio-tasa lortu den arren, gainerako % 37ak zabortegean amaitzen du oraindik. Egoera horrek agerian uzten du beharrezkoak direla CHEMCYCLEk bultzatzen dituen moduko teknologia berritzaileak, material plastikoen zikloa ixteko eta lurraldearen autonomia industrialia indartzeko gai direnak.

Plastics Europeen kalkuluen arabera, birziklatze kimikoaren merkatua 3 milioi tonara arte haz daiteke 2030erako, eta, 2050erako, material birziklatua 7,3 milioi tonara irits liteke. Horrek aukera emango luke sortutako hondakin plastiko guztien laurdena tratatzeko. Aurreikuspen horrekin, enpresentzat lehiarako abantaila da proiektu honetan parte hartzea, zeinak jasangarritasunarekin eta zirkulartasunarekin konprometitutako merkatuetan negozio-aukera berriak bultzatzen baititu.

Proiektuaren emaitzak industria mailan ezartzean, CHEMCYCLEk 22 lanpostu espezializatu berri sortzen lagunduko du, eta parte hartzen duten enpresen fakturazioa 25,5 milioi euro handituko dela aurreikusten du. Ezarpen horri lotutako esportazioak 37,2 milioi euro izatera irits litezke, eta horrek lagundu egingo luke EAEko sektore ekoindustrialia ekonomia zirkularraren nazioarteko merkatuetan kokatzen. Gainera, enpresa berri baten sorrera sustatuko du, etorkizuneko pirolisi-instalazioaren kudeaketa industrialia egiteko.

Horrez gain, partzuergoak aurreikusten duenez, **18 produktu edo zerbitzu berri** garatuko dituzte –adibidez, oinarri oleikoa duen material preserbatibo ekologikoago bat zura tratatzeko, tenkagailu birziklatu eta birziklagarriak eta asfalto jasangarrien aglutinatzaile gisa

erabiltzeko pirolisi-olioak—, baita **22 prozesu industrial berri** eta **6 teknologia patentagarri** ere, EAEko industria-sarearen lehiakortasuna indartzeko.

Halaber, 23 emakumezko ikertzaile eta teknikarik hartuko dute parte proiektuan. Parte hartzen duten enpresek berrikuntzan berdintasuna eta dibertsitatea sustatzearekin duten konpromisoa erakusten du horrek.

Ekoindustriaren giltzarri diren euskal enpresak

CHEMCYCLEN, ekoindustrian funtsezkoak diren euskal enpresak ari dira elkarlanean. Enpresa horiek balio-kate osoa ordezkatzeko dute, eta horrek espero diren emaitzak arrakastaz lortzen lagunduko du. TRADEBE da proiektuaren buru, zeina ingurumen-zerbitzuetan eta negozio jasangarrien garapenean aritzen baita. Gainera, 40 urte baino gehiagoko ibilbidea du, eta bost herrialde baino gehiagotan dago. Proiektua konpainiak Zornotzan dituen instalazioetan (FRAGNOR) egingo da.

Partzuergoa enpresa hauek osatzen dute: ZORROZA GESTION (hondakinen kudeatzailea eta berreskuratutako erregai solidoen ekoizlea); KOOPERA (ehun-hondakinen kudeatzailea); TAMOIN (industria-zerbitzuetan espezializatutako ingeniaria); GLOBAL FACTOR (ingurumeneko eta jasangarritasun-soluzioetako aholkularia); LUCART (papergintzaren sektoreko enpresa); EIFORSA (zurezko altzarien fabrikatzailea); VIMANSA (hodi malguen fabrikatzailea); NYPSA (eraikuntzaren eta obra zibilen sektoreko enpresa); eta ASFALTIA (asfaltoetan espezializatua). Partzuergoan daude, halaber, erreferentziazko bi zentro teknologiko (Gaiker eta Tecalia) eta Aclima Basque Environment Cluster.

CHEMCYCLEN proiektua **Euskadiko Ekonomia Zirkularreko Estrategia 2030**en barruan kokatzen da, eta “industria adimenduna” izateko RIS3ren lehentasun estrategikoari eta “Ekoberrikuntza” aukera-eremuari erantzuten die, eta, hala, garapen jasangarriko helburuak (8., 9. eta 13. GJH) betetzen laguntzen du. Gainera, Europako politikari ere erantzuten die, hala nola Europako Itun Berdeari eta Horizon Europei, eta, horrela, Euskadin lehiakortasuna bultzatuko eta enplegua sortuko duten industria-eredu zirkularragoak eta jasangarriagoak sustatzen ditu.

CHEMCYCLEN HAZITEK 2025 programaren laguntza finantzarioa jaso du. Eusko Jaurlaritzaren ekimen horrek lehiakortasuna, jasangarritasuna eta sektore estrategikoen arteko lankidetzak indartzen dituzten I+Gko enpresa-proiektuak babesten ditu.

Prentsarako kontaktua:

Rakel Reyes

Aclimako Komunikazioko eta Talentuko zuzendaria

Tel.: 653706742 | rakel@aclima.eus

